

ΠΟΛ.1183/16.12.2010**Εφαρμογή διατάξεων ΦΠΑ στις υπηρεσίες των λογοθεραπευτών**

Αθήνα, 16.12.2010

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ & ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
14η Δ/ΝΣΗ ΦΠΑ
ΤΜΗΜΑ Β΄ «Παροχή Υπηρεσιών & Ειδικά Καθεστώτα»

Ταχ. Δ/ση : Σίνα 2-4
Ταχ. Κώδικας: 106 72 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Κ. Σταυροπούλου
Τηλέφωνο : 210- 3645615
Fax : 210- 3645413
e-mail : dfpa.b1@1992.syzefxis.gov.gr

ΠΟΛ 1183

Θέμα: Εφαρμογή διατάξεων ΦΠΑ στις υπηρεσίες των λογοθεραπευτών

Με αφορμή προβλήματα που παρουσιάστηκαν στην πράξη και με στόχο την ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων ΦΠΑ αναφορικά με το ανωτέρω θέμα, διευκρινίζουμε τα εξής:

1. Με τις διατάξεις της περίπτωσης ε΄ της [παραγράφου 1 του άρθρου 22](#) του Κώδικα ΦΠΑ (ν.2859/2000), όπως αυτές ισχύουν από 1.7.2010, μετά την αντικατάστασή τους με την [παράγραφο 3 του άρθρου 62](#) του ν. 3842/2010 (ΦΕΚ 58 Α/23.4.2010), οι υπηρεσίες που παρέχονται από λογοθεραπευτές απαλλάσσονται από το ΦΠΑ ως υπηρεσίες περίθαλψης.
2. Από τις διατάξεις της περίπτωσης γ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 132 της Οδηγίας [2006/112/ΕΚ](#) προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη απαλλάσσουν τις παροχές ιατρικής περίθαλψης, οι οποίες πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της άσκησης ιατρικών και παραϊατρικών επαγγελματιών, όπως καθορίζονται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.
3. Περαιτέρω, με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 13 του ν. 2071/1992, όπως αντικαταστάθηκε με το [άρθρο 28](#) του ν. 3846/2010 (ΦΕΚ 66 Α/11.5.2010), στους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες πρωτοβάθμιας υγείας περιλαμβάνονται και οι λογοθεραπευτές, για τη λειτουργία των οποίων εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.
4. Μέχρι 30.6.2010 και σύμφωνα με την εγκύκλιο [ΠΟΛ.1175/12.7.1994](#), οι υπηρεσίες των λογοθεραπευτών που συνίσταντο στην παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης σε παιδιά με ειδικές ανάγκες απαλλάσσονταν από το ΦΠΑ, ως υπηρεσίες εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης ιβ΄ και ιγ΄ της [παραγράφου 1 του άρθρου 22](#) του Κώδικα ΦΠΑ, χωρίς ωστόσο να έχει διευκρινιστεί με την εγκύκλιο αυτή ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για την εφαρμογή της απαλλαγής αυτής. Σημειώνεται ότι στα επαγγελματικά δικαιώματα των λογοθεραπευτών περιλαμβάνεται και η απασχόλησή τους σε όλες τις

βαθμίδες εκπαίδευσης σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (Π.Δ. 96/2002 - ΦΕΚ 82/Α/18.4.2002)

5. Με τις διατάξεις των άρθρων 1, 3 και 4 του ν. 3699/2008 (ΦΕΚ 199Α) «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» ορίζεται ότι Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση (ΕΑΕ) είναι το σύνολο των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών στους μαθητές με αναπηρία και διαπιστωμένες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, στους οποίους συγκαταλέγονται ιδίως όσοι παρουσιάζουν νοητική αναπηρία, διαταραχές ομιλίας- λόγου, ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, όπως δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία, σύνδρομο ελλειμματικής προσοχής, διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές κλπ. Οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών αυτών διερευνώνται και διαπιστώνονται από τα κατά τόπους Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης (ΚΕΔΔΥ), την Ειδική Διαγνωστική Επιτροπή Αξιολόγησης (ΕΔΕΑ) και τα πιστοποιημένα από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα (ΙΠΑ) άλλων Υπουργείων. Τα ΚΕΔΔΥ αξιολογούν μαθητές που δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό δεύτερο (22ο) έτος της ηλικίας τους.

6. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος, η δαπάνη για λογοθεραπεία περιλαμβάνεται στα ιατρικά έξοδα που εκπίπτουν από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου, με την προϋπόθεση ότι οι υπηρεσίες του λογοθεραπευτή παρέχονται μετά από γνωμάτευση του θεράποντος ιατρού και υπάρχει βεβαίωση του ιατρού αυτού ότι έλαβε υπόψη τα πορίσματα της λογοθεραπείας για την τελική παρασχεθείσα ιατρική περίθαλψη (σχετική εγκύκλιος [ΠΟΑ.1159/17.5.2000](#)).

7. Λαμβάνοντας υπόψη ότι με την εγκύκλιο [ΠΟΑ.1175/12.7.1994](#) δεν είχαν προσδιοριστεί συγκεκριμένα δικαιολογητικά που οι λογοθεραπευτές έπρεπε να κατέχουν, προκειμένου να δικαιολογήσουν την απαλλαγή από ΦΠΑ των υπηρεσιών τους, καθώς και το γεγονός ότι οι λογοθεραπευτές εντάχθηκαν στην απαλλακτική διάταξη του [άρθρου 22.1.ε](#) του Κώδικα ΦΠΑ, και προς αποφυγή διενέξεων μεταξύ φορολογικής διοίκησης και λογοθεραπευτών για το χρονικό διάστημα μέχρι 30.6.2010, γίνεται δεκτό ότι οι υπηρεσίες λογοθεραπευτών που έχουν παρασχεθεί σε παιδιά μέχρι 22 ετών απαλλάσσονται από το ΦΠΑ, εφόσον υπάρχει γνωμάτευση οποιουδήποτε δημόσιου φορέα, από την οποία αποδεικνύεται ανάγκη υποστήριξης των παιδιών αυτών, δεδομένου ότι οι υπηρεσίες λογοθεραπευτών είναι απαραίτητες, τόσο για την εκπαίδευση των παιδιών, όσο και για την υγεία τους.

8. Σημειώνεται ότι οι λογοθεραπευτές που έχουν εισπράξει ΦΠΑ για υπηρεσίες που έχουν παράσχει σε παιδιά μέχρι 22 ετών οφείλουν να τον αποδώσουν στο δημόσιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του [άρθρου 35](#) του Κώδικα ΦΠΑ, ενώ για το ίδιο διάστημα δεν απαλλάσσονται από το ΦΠΑ για υπηρεσίες που παρείχαν προς ενήλικες ή γενικότερα σε άτομα άνω των 22 ετών.

9. Οι αρμόδιοι επιθεωρητές παρακαλούνται να συνδράμουν τις Α.Ο.Υ. εποπτείας τους, για την εφαρμογή της παρούσας.

Ο Υφυπουργός Οικονομικών
Δημ. Κουσελάς

Visit <http://taxheaven.gr> to view this law